

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. sz., földszint.

Bérmertelen leveleket csak ismert kézzel fogadjunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egyes szám 5 kr., ünnep- és vasárnaputáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Egész évre 12 ft, Fél évre 6 ft, Negyedévre 3 ft, Egy óra 1 ft. Includes rates for postage and advertising.

A hadsereg élemezéséről.

Budapest, július 2.

[F.] A 47 milliós rendkívüli katonai hitelnek még emléke s nemsokára nyomása alatt is fogunk állani, azonkívül a hadügyi rendes kiadások is óriási teherként nehezdednek ránk. Szemben e nagy áldozatokkal, melyeket a monarchia védképességének érdekében hozunk kell, nem érdektelen legalább főbb vonásokban megismerkedni avval, hogy pénzünk tényleg mire fordítottatik. Egy ágaról kívánunk tehát szólni a hadseregnek, mely különösen háboru idején főföltétele a harczerkesztésnek, t. i. az élemezésről.

Mert hát a legfontosabb kelleke egy hadakozó seregnek, hogy jól legyen lakva, akkor erőnél van. Ellenben az éhség fizikailag és erkölcsileg egyaránt tönkre teszi a katonát. Az utolsó évtizedek háboruiban a hadseregnek táborban való élemezését illetőleg nyert tapasztalatok felismerhetlenül feltárták azt, hogy a hadseregnek mai óriási létszámánál valóságos probléma megoldásával egyenlő a katonák ellátása, s hogy a háboruban való élemezés sikere előzetes intézkedésektől és előkészületektől függ.

Az 1870—71-diki háboru után ami hadseregünknek intézői, miként a legtöbb más haderői is, Németország ki próbált példáján okulva az által igyekeztek elejét venni az óriási nehézségeknek, melyeket százszázalékos menő emberek számára elegendő élelmi czikk előállítására, valamint biztos és kellő időben való szállítása okoz, hogy már béke idején gyártottak konzerveket, melyek folyton készletben vannak.

Azóta azonban a legtöbb európai állam-hadserege erejét főleg a kétszerezre úgy, hogy ma már csakugyan határozottan lehet állítani, hogy az eleinte sokat szidott konzervek nélkül a mai óriási hadseregnek háboruban való élemezése abszolúte lehetetlen.

Hadügyi kormányunkat nem illeti mulasztás vádja, hogy egy beállható háboru e legfontosabb kérdésnek nem szentelt elég figyelmet, mert évek óta mindentel kiserletek tettek a konzervgyártás terén és a hadsereg raktáiraiban óriási mennyiség készült és egyéb konzerv van készletben tartva úgy, hogy

szükség esetén rögtön lehet a hadsereget ellátni. Epen a napokban, mikor a delegációk a 47 milliós hitel és egyéb katonai szükségletek felett tanácskoztak, készült el a fővárosban egy óriási kétszersült-sütőgyár, mely legközelebb ázembefog vétetni és — mint halljuk — 24 óra alatt százszáz adag kétszersültet képes előállítani. Budapestnek kívül, az anyaföldi ut jobb oldalán épült e hatalmas sütőműhely, mely a maga nemében legnagyobb az egész monarchiában és legjobbj is, mert gyártmányai három évre eltehető a megromlás ségelye nélkül.

A gyár berendezése a lehető legczélserűbb. A lisztraktár, melyben százakra megy a készen tartott liszttel telt zsákok száma, kifogástalanul szitált állapotban szolgáltatja a lisztet a sütőműhelybe, hol azt négy gyorsan és precízien működő gyuró-gép meggyurja és a hengerítésre elkészíti. Nyolcz, sorjában álló hengergép feldolgozza e tsztát vékony és széles lepényekké, melyek a mintázó présben nyerik végérvényes alakjukat. Ily állapotban pléhlemezekre rakva apró kocsikon a sütő konyhába tolatnak, mely az új intézet leglátványosabb része. Csinos nyerstégla építkezést mutat e helyiség belseje, melyben egy folytában van 12 emeletes kemence, melyeknek szerkezete oly czélserűnek bizonyult, hogy minden hasonló katonai intézetben alkalmazni fogják. Ezen sütő kemenczék légfűtéssel fűtetnek, a hőfok a pyrometerral pontosan megmérhető és természetesen szabályozható, a hatás minden emeleten egyeztet.

A gyártott kétszersült izléses külsejű és hasonlít az angol thea-kenyérhez. Sőt anyaga sem sokkal rosszabb czénél, mert ötös számu lisztből készült, s óval és köménymaggal van ellátva s igen izletes. Egyelőre a jószág és a tartóhatóság teljes kipróbálása végett egy millió adagot fognak készíteni.

Mily rendkívüli fontos a konzervek szerepe háboru esetén az bizonyításra alig szorul. Már azon intézkedések is, melyeket a hadügyi vezérlet a hadakozás tulajdonképi megkezdése előtt tesz, legszorosabb összefüggésben állanak az élemezés kérdésével. A hadsereg felvételének gyorsasága, az erők csoportosítása, a csapatoknak akadálytalan száll-

ítása a határookra mind az élemezéstől függ. Az ügyes hadműveleteknek ellepölése az ellenség elől könnyen mozgó és ellenzéki nehézségek veszélye által nem hátrált csappattestek előtolása által s ennek folytán az első napokban s hetekben nyerhető stratégiai előnyök — ezek pedig a legfontosabbak a háboru végleges menetelére is — úgy szólóval kizárólag attól függenek, mily mértékben független a sereg az időrábly s rendszeren elkésző municziótól, mely természetbeli czikkkel látja el. Ma csak konzervekről lehet szólni. Annál inkább pedig, mert a harczerre vezető vasutvonálnak úgy is első sorban azon feladatát kell megoldaniok, hogy a csapatokat szállítsák. S így a sokkal könnyebben szállítható konzervek egészen nevezetessé tesznek minden törekvést természetbeli czikk szállítására.

Például waggonból álló vonat szállít 350 darab vágó marhát, ez egy napi szükséglete 120,000 embernek. Ellenben ugyanoly vonat szállíthat, waggonként 90, és összesen 4500 métermázsza kétszersültet, a mi egy napra 900,000 embernek elég (egyre jut fél kiló).

Ezekben akartuk kimutatni a konzervek óriási előnyét és a budapesti új gyár jelentőségét, valamint azt is, hogy mi mindentel óriási nehézségekkel jár egy nagy hadsereg fenntartása, melyekre a laikus ember nem is gondol, mert nem tudja, nem ismeri ezeket. Itéletében azonban a legnagyobb rész elég gyors, s nem habozik határozottan rosszalni és bé nem látni, hogy mire kell a sok pénz a hadügyi kormányának.

Trefort Agost nyílt levele választóikoz. Trefort Agost vallás és közoktatásiügyi miniszter, mint a főváros negyedik kerületének országgyűlési képviselője, a következő nyílt levelét intézte választóithoz:

Az 1861-iki nevezetes országgyűlés óta, melyen sokat és bőven beszélünk, mert egyebet nem tehetünk, de melynek utókövetkezményei az 1867. vivmányok voltak — több kerületet képviseltem. Választóimmal mindenkor, nemcsak akkor, a midőn az új mandátumot kellett keresnem, de minden ülészek után érintkeztem és érkekeztem. Annál inkább óhajtottam így eljárni az itteni tisztelt választóim iránt, de betegségem folytán akadályoztatva vagyok s mit most szívesen tettem volna, azt az őszre kell halasztanom. De most is egynehány szó-

val akarom jellemezni a helyzetet, s politikai programomból néhány pontot érinteni. A vallásunk kiföld és a finansz-kérdés dominálja a helyzetet. Egész Európa fegyverkezik, s hogy mi sem maradhatunk készületlenül; a végzetes üdolo, nyomasztó gazdasz országokban is, annál nyomasztóbb szegény országokban. Román névze mint közoktatásiügyi miniszter, rendkívül megerő, mert nekem egy évig szönetnem kell. De szeretem látni, hogy az tovább nem fog tartani, mert nekünk a kulturális érdekek terén még sok teendőnk van: e téren érvényesítenek bel ellenségeink is s nekünk a hazát nemcsak a kül, de a bel ellenségek ellen is meg kell védenünk. Tudomány műveltség, köznevelés, a modern társadalmi és állami élet alapjai; ezek nélkül nincs boldogulás. S nekünk nemcsak a politikai élet számára kell nevelnünk s oktatnunk az embereket, mert mint minden modern államnak, úgy Magyarországának is, okvetlenül kell ipar s kereskedelem, kellenek praktikus emberek e téren.

Közgazdasági állapotaink a legkomolyabb figyelmet érdemlik és igénylik. Altkintve minden egyébtől, vizsgáljunk csak be s kivételünk.

A legutóbbi napokban közölt adatok szerint a bevételünk 30 millióval nagyobb a kivételénél s a hozzá tesszük, hogy vasutaink külföldi tőkékkel építettek a földbirtokot terhelő záloglevelek legalább három-negyede a külföldön van, a kamat tehát a külföldnek fizetettik. — Kérdem, mi csod. közgazdasági és pénzügyi jövő vár az országra, ha e hézagot nem tudjuk kitölteni? Hiu, fantasztikus remény azt binni, hogy azt a nyers anyagok termelése s kivitele által fogjuk tehetni. Az idyllikus idők epochája elmúlt, — ipart kell teremtenünk. Gyakran hallom, hogy a k ü z ö s v á m t e r l e t mellett ez nem lehetséges. En más véleményben vagyok s azt megerő állítom, hogy ha ma megszüntetjük a közös vámterületet, nyers anyagaink az egyetlen egy biztos vásárt elfogják ugyan veszíteni, de iparunk nem lesz, ha csak erköcsöinket és szokásainkat nem fogjuk megváltoztatni, s egész erőfolyel nem fogunk dolgozni, hogy iparunk legyen, mert nagy városok csak ipar mellett prosperálhatnak.

Ne méltóztassék binni egyébiránt, hogy midőn én a közgazdasági viszonyokra oly nagy súlyt tettemek, a vallás-erkölcsi momentumok iránt közömbös vagyok. Elméző sok kóros állapotot, melyeket talán csak a vallás és egyház útján, ha nem is megszüntetni, de legalább enyhíteni lehetne, jól tudom azt is, hogy társadalom vallás nélkül nem létezhetik, a vallás külföldi pedig az egyház. En tehát minden vallás és egyház tekintélyét fenntartani óhajtom. S különösen a katolikus egyház neki látományát. Egy keresztet állított fel azon helyre, hol az oltár jelent meg előtte, s a vértanúk ereklyéit ugyancsoda helyezte el, hol a három lángoszlopot látta. Ezután segítve az összes lakosság s magától a királytól is megvetve az „Eosmiadziini” templom alapját; épített meg más három templomot is, melyek szent Ripszima és Gáianne védelme alatt állanak.

Miután az ereklyék kököporoskba zárva becsattak a három templom alapkövei alá, Tiridát meggyászor Szent-Gergely lábaihoz veté magát, ki ismételtlen megigéré az ég bocsánatát.

A király és az udvar lelkipásztorkká választották őt, aztán Caesareaba küldték ő, hogy Leontius érsek ötöt püspökké szentelje.

Szent-Gergely utra kelt, körtlve a király testőreitől, s elhalmozva ajándékkal a görög templomok számára. Így érkezett meg Caesareaba, hora már híre ment a keresztény hitárt kiállott szenvedéseinek; azt is tudták, hogy ő az egy egész népet megtérített.

Leontius érsek felszentelvé őt, átadta neki Keresztelő Szent-János és Athanasz ereklyéit.

Visszatérvén Szent-Gergely utjában mindemitt lerombolta a pogány balványok templomait. Daron hegyessz mellett lerombolta a hírhedt Anahid balványt is, és ugyanazon helyen megkeresztelt több mint 2,000 keresztényt; egy templomot is alapított ott Keresztelő-Szent-János tiszteletére. Ezen templom még ma is létezik, nem messze Mus városától.

— Elek, fenntartva az én ur: m által — mondá ő.

Visszaadta Tiridatnak ép elméjét, s a király, oly hirtelen áthatva ismét az ész és szellem hatalmától, az apostol lábaihoz borult. Szent Gergely megígérte neki az ég bocsánatát a kérdé fölé:

— Hol vannak Isten bárányai? Me mutatták neki a vértanuságot szenvedett nők maradványait, melyeket ő össze szedvén, eltemetett és az egész éjet imádkozva tölté a sir felett.

Es ezen éjjel az eget megnyílti látta s egy fényugár szállott alá, követeve anyalok serege által. Mögöttük emberi alak látnfel, kezében arany kalapácsot tartva. E látomány Válarásbád fölé vonult. A kalapács megérinté a földet, mely megnyílt: s hegyek resztektek és a föld mélyéből a pokolra jutottak rettenetes kiáltozása hallatszott.

Ekkor nem messze a királyi palotától egy arany talapzat emelkedett fel, oltár formában, melyről lángoszlop omlott alá. E lángoszlopot kupola alakban felhők környezték, melyek felett kereszt ragyogott. Az oltár alatt patak vize folyt, mely nagy kiterjedésű földöt öntözött meg. Az épületet négy oszlop körítette, melyek közül három a szent vértanúk ereklyéi fölött emelkedett. Es az egész felett keresztalaku fény terjengett.

Egy angyal jelent meg Gergely előtt, és így magyarázta meg neki a tüneményt: — Az emberi alak mondá — az a Megváltó. Az épület, fölötté a keresztel, az anyaszentegyház, a kereszt védelme alatt, mivel a keresztifán halt meg Isten fia. E helynek az imádság helyének kell lennie. A lángoszlop és a folyóvíz a szentkeresztvéget jelenti, mely az anyaszentegyházból terjed ki az emberiség újjászületésére. Boruj le ember e osodálatos látomány előtt, melyet Isten neked kinyilatkoztatott, és emelj itt egy templomot!

A hely, hol szent Gergelynek es az álmoképe volt, „Soghágháth”-nak neveztetett el, mi a világosság terjedését jelenti és később az ugyanazon helyen épült kolostor Eosmiadziin nevet nyert, azaz: Isten egy-szülött fiának lészállása.

Igy nevezik még ma is e kolostort, mely az örmény egyház főszékhelye. Másnap a király megjelent egész udvarával Szent Gergely előtt, ki elbeszélte

tekintetében, mely a dolog természete szerint szorosabban viszonyban áll az állammal, mint a többi egyházak, sőt gettem a papok ellátását, a papok jobb oktatását s nevelését, az egyházi javak oly kezelését, hogy oly dolgok ne történhessenek mint az utolsó időben több eklátás esetében történtek. Magától értetvén hogy én, alkotmányos miniszter létemre semmit sem akarok erőszakos módon, de az egyház, illetőleg az azt vezető férfiak hozzájárulásával keresztül vinni. Mindenhez idő és egészségg szükség.

Azon reményben, hogy az vissza fog térni kellő kimélet mellett, bucsint veszek önökötől, minden jót kívánva. Viszontlátásra az ősszel! B u d a p e s t, 1888. évi június hó 30-án. Trefort, a. k.

Arad megye monographiája.

(Jelentés a legutóbbi bizottsági ülésről.)

— július 3.

Most harmadik éve, hogy a „K ö l o c s e y - E g y e s ű l e t” indítványára a megye és a város az egyesülettel szövetkezve, a betérjesszett tervezetet a hozzájárulási arányt elfogadva, a három vállalkozó részéről kiküldött tagokból megalakult a monographiábi bizottság, a megye és város főispánjának elnökelet alatt. A bizottság évenként szokott ülést tartani, mely alkalommal J a n o s ó B e n e d e k dr. mint szerkesztő jelentést tesz a munkatársaknak ez ügyben kifejtett működéséről. bejelenti azok kívánásait s ez alapon utalványozza a bizottság a szerződés szerűen kikötött előlegeket, melyek az ivenként előre megállapított tartozásdíjak 10 százaléka teszik.

A bizottság ez idei ülése tegnap folyt le F á b i á n L á z l ó főispán ur elnökelete alatt. — A szerkesztői elterjesztett jelentésekből a következőket közzétehetjük:

M á r k i S z á n d o r o r az elnökének, a megye és város történetének írója jelenti, hogy az elmúlt évben az országos levéltárban a legjobb eredménnyel kutatótt, a mennyiben több száraz menő okiratot talált, melyek 1247 től kezdve a múlt század közepéig által reményelt fényt derítenek a vármegye birtokviszonyaira, nemesi családaira és művelődés történetére.

A Nemzeti Múzeum kézirattárában szintén sok, eddig föl nem dolgozott adatot talált. K a m e r e r E r n ő dr. orsz. képviselő

Tiridát király fővárosa: Válarásbád ma már nem több, mint egy kis falu félig romba dőve. E. Delaurier után: Tutsak Anna.

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetben.)

— „Aradi Közlöny” számára fordította: —

(82. fejelet.)

Densle.

II. KÖTET.

TIZENKILENCZEDIK FEJEZET.

Két férfi egy asszony által legyözve.

— Hogyan számíthatnak ily véletlen szerencsére? — válaszolt Bartley szomoruan fejét csóválva.

— Véletlen szerencse! — ismétlé Monkton megvetőleg. Mi vagyunk saját magunk szerencsésjeink kovácói. Látna amott a fa alatt azt a csavargót? Az Ben Burnley.

— Tudom, — felelt Bartley — az a gazember, a kit Hope elbocsátott.

— Igen ő az és ő a vágytól, hogy boszut álljon Hopent. O az ön szerencse hozója, mr. Bartley! En ismerem a fickót és tudom mit követett el régi időkben egy aknában, — Monkton azután egészen közel lépett társához és fölébe sugta e borzasztó szavakat: Kuldje ez embert a szénaknába és igéjén neki ötázas fontot azon este, ha Hope William nem jön többé a napriagra — és Hope Williamot nem fogják többé látni.

Bartley elsönrnyködve hátrált.

— Gyilkosság! — kiáltott fel és egy nemes érzéstől elrogya igyekesett a kisérőtől megtutamodni. Monkton azonban követte és vállaira tette kezét.

— Hallgasson kérem! — mondá; nagyon közel jön a nyitott ablakhoz. Hadd lássam, nincs-e senki a szobában. Benézett; üres volt, mert Mary az első emeleten tartózkodott. Nemsokára azonban lejött az első szobába. Különbön sinces itt szögyilkosságról, — folytatta Monkton, — csak maga gyarkori szerencsétlenségéről van szó, a mik a szénaknákban ő szöktak fordulni. Ön véletlen szerencséről beszélt, — nem hal-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Julius 4.)

Világosító-Szent-Gergely.

(Az örmények keresztetése.)

A keresztény hit legbuzgóbb apostola Örményországban Világosító-Szent-Gergely volt.

Ez időben Örményországban Tiridát fejedelm uralkodott, ki előbb Szent-Gergely üldözöje volt, de azután híve lett, s az igaz hit zászlója alá sorakozván, órá a dicsőség, hogy még a római császárok előtt egyike volt a legelső keresztény uralkodóknak.

Szent-Gergely története gyermekeségtől kezdve a szent cselekedetek bosszu sorozatán keresztül, melyeket phépségek ideje alatt véghezvitt, mutatja, hogy ő és Tiridát a kezétől voltak kijelölve azon magasztat hivatás teljesítésére: Örményországot az igazi hitre téríteni.

Gergely eredetire nézve Arsacida volt, s a parthus királyok családjától származott. Atyja Anák volt, a Szaron-Báhlívi ágából, ki egy vadászaton megölte a nagy Choszrovot, Örményország királyát, megvesztegetve a perzsa király I. Ardásir által, ki az örmény birodalomra áhított.

Choszrov haldokolva megparancsolta, hogy Anák s ennek egész családja ittassék ki. Gergely egyedül mentetett meg a vérfürdő elől; ezt Pürtár, a király szolgáinak egyike mentette meg, ki a kiadott Sophia nevű felesége gondozására bízván, ezzel Caesarea (Cappadocia) menekült.

Sophia által a Gergely a keresztény hitben neveltetett fel s midőn felnött, derék emberő lett; nőül vette egy örmény herceg leányát, s két fia született Verthanes és Aristaces. Később a házastársak közös meggyezésé folytán elváltak, hogy egész n Istennek szenteljék magukat.

Azután Gergely Örményországba ment, s kereszténytan igazságait hirdetni s helyrehozni magaviseleté által atyjának vétkeit.

Miként Szent-Gergely, úgy Tiridát is (Choszrov fia) gyermekeségtől ellenségeségtől volt könyezve, s a legnagyobb veszélyeknek kitéve. Choszrov halála után Ardásir, Peresia király, ki jogtalanul vette bir-

a régi tőrök defterek ismert kiadója, rendelkezésre bocsátta a heidelbergi kóde x n e k tőrökől készült fordítását, mely megyénk török hódoltság korabeli politikai, hadi és népesedési viszonyaihoz megbecsülhetetlen adatokat tartalmaz.

A mult nyáron "eredményekben gazdag kutatást végzett a megyében is, különösen a radnai zárda és számos más plébánia anyakönyveiben és naplóiban, részben pedig egyes plébános és praedicator urak által eszközölt kivonatokról ismerkedett meg azokkal. — Maga Metianu gör. kelpüspök ur a legnagyobb előzékenységgel intézkedett, hogy a bodrogi zárda irattárával megismerkedhessem.

Ugyancsak a mult nyáron régészeti szempontból bejárta a megyének több helyét és átvizsgálta a Nemzeti Múzeumnak megyénkhez tartozó régiségeit.

E nyáron tanulmányozni fogja N. Halnagyi vidékét s a régi Erdélyt, különösen Gyulafehérvár és N.-Szeben levéltárait. Arad megye bányászataira vonatkozó adatok összehangolására J. a. h. Vilmos ur volt szíves vállalkozni.

Sok adatot kapott Biharmegyéből Karátsónyi János dr., Bölönyi Sándor és Noszlopy Gyula uraktól. Aradról rendelkezésre bocsátotta Szömlősi Károly ur gyűjteményét és igen becses adatokat szolgáltatott (Peresenyi Nagy László naplójával) Horváth Lipót ur Világosról.

A megye levéltárában a mult nyáron 1796-ig haladt kutatásaival.

Kéziratai eddig több száz ívre rugnak. Veleménye szerint az I. k. 1890. elején nyomtatásba lesz vehető.

A II. kötet megírására Lóczy Lajos dr. és Simonkai Lajos urak ismét felvették a kezét, hogy az idén is, mint a megelőző évek nyarán Arad megye geológiai felvételét fog folytatni, melyből már csak Nagymagyar vidéke hiányzik.

Lóczy hiszi, hogy a főlállalt rész kéziratát 89 végén rendelkezésre bocsáthatja a bizottságnak.

Simonkai Lajos dr. szintén terjedelmes és részletes jelentést adott eddig végzett munkájáról. A megyére vonatkozó állat- és növényi anyagokat már összegyűjtötte s részben átnevezte. De még sok adatot kell szorgos kutatással tisztázni. Összeírta a megyének majdnem egész területét, Kis-Peregőt Zámger, Kis-Jenőti és Csermőt, Halmagy és Kaluger vidékét. Ismeri a szomszédos Hunyad, Bihar, Csanád, Tamas és Kraasó megyék idevágó biológiai viszonyait és adatait.

A szállattani részből összeállított a perinczesekre s az izállatokra vonatkozó adatokat, majdnem teljesen. A gyakorlati kérdésekre különösen súlyt fektet. A madárvilágból már közölt részleteket, a rovarvilág és egyéb izálló állatok teljes képeinek összeállítására pedig már csak idő kérdése.

Növénytan szempontból az egész megyét és szomszédjait átkutatta. Kü-

lönösen megemlíti, hogy az ön szónakja veszályban forog?

— Nem, nem, — nyugodt Bartley, a kinek minden tagja reszkett. — Ez nagy büntetés — nem merek belé fogni.

— Hiszen csak épen kezéjétek az egész, másfelől pedig bizonyos lehet benne, hogy a Cliffordok család miatt fogják őnt bavadóli. — Bartley ismét felnyögött kinyilvánítva, hogy az őt embert ide hívjam. Bartley gyenge tagadó mordulaton tett, Monkon azonban úgy tett, mintha abban a mozdulathoz Bartley bejegyezését látná: "Hé Ben! — kiáltott, — jer csak ide!

— Nem, soha! — kiáltott fel Bartley. — Ember, ember ön engem a kárbotatba csal!

— En őnt megmentem! Gondolja csak meg, mi keveset kezéjétek; Szerencsétlen véletlen és ki tartaná őnt annak okozójának? Nem szokás a saját aknáján kárt csinálni, Engedje meg, hogy azt az embert ide hívjam. Bartley gyenge tagadó mordulaton tett, Monkon azonban úgy tett, mintha abban a mozdulathoz Bartley bejegyezését látná: "Hé Ben! — kiáltott, — jer csak ide!

— Nem, nem, — vágott közbe Bartley — nem akarok érintkezésbe jönni azzal az emberrel!

— Nincs is arra szükség, — válaszolt Monkon; csak hallgassa meg azt, ami mondani valója van. Fel fogja őnt arról világoztatni, milyen könnyen fordulhat elő egy szerencsétlenség az aknában.

Burnley a kerthe lépett, de némi távol-ságban megállott. Bartley mind a kétségnek hátat fordított és még néhányszor lépéseket tett Monkontól, a ki Burnley és Bartley között állva, el volt határozva, hogy a kettőt megegyeztetni.

— Ben, — szólott Monkon — az én kéresemre Mr. Bartley ismét fel fogad nekünk. Mr. Hopenak nem tartozol semmi hálaival.

— Azt képelem — legyen megátkozva! — Mint hogy már egyszer ilyenmiről beszélünk: hogy is történt az, hogy azt a kellemetlen felügyelőt a walesi szónaknakban elterjedt láb alól?

Ben megijedt és egy percze magánbivált, de csakhamar lecsillapult és elkezdte mondani félig borzadva, félig megelégedetten büntetlenség meséjét, miáltal folyton idegesen dörzsölte kezét.

— Na, lassan uram, — végzé, — egy kevés lópor pamutot helyeztünk egy kis

lődös gondot fordít az erdő, kert-, szálló- és rétművelés tanulmányozására. Gyűjti a meteorológiai adatokat melyben — és a növény- és állat phaeodogiai észlelésben több barátja segíti.

Az 1889. évet kivéve simitására fordítja az igéri, hogy kizárta 889 végével a bizottság rendelkezésére bocsátja.

A III. kötet első részét a megye lakosainak anthropologizáj teszi, melyből a magyar és német ajkú lakosokra vonatkozó részi maga a szerkesztő írja, ki már tárgyában nagyra értékelt a megyét, gyűjtött adatokat, s bundaposti szakemberek ajánlataira több hivatkozta ki az annak idején közölt és a megyében kiosztott kérdőpontokat. A jövő nyarat egészen a megye tanulmányozására fordítja a hiszi, hogy tárgyát a kellő időre feldolgozza.

A román ajkú lakosság anthropologizájának megírását Goldis János s fő-gymnáziumi tanár vállalta el. Goldis nem jeresztett nyáron be részletes jelentést, de a szerkesztő és a bizottság hiszi, hogy Goldis ur szintén dolgozik és tanulmányoz és feladatát megfogja fejteni.

Goldis János dr. nevében szóval jelenti a szerkesztő, hogy Gaál ur szorgalmasan gyűjti és gyűjteti a közgazdaságra, ipar- és statisztikára vonatkozó adatokat és kifejezi Gaálnak azt a nézetét, hogy neki meg kell várnia az 1890. évi népszámlálás adatainak feldolgozását és közlését, a mi másfél-két évet fog igénybe venni. A bizottság magáért teszi a nézetet s azt hiszi, hogy a két első kötet (100 nyomtatott iv) kiállítása képekkel és térképekkel, annyi időt fog igényelni, hogy nagyon kevés vagy esetleg semmi szünet nem áll be, a III. k. I. és II. felének kiállítása között.

A bizottság utólványozza végül Simonkai dr.-nak a székesszerű 170 frtot. — A többi tagok az előlegre nézve nem nyujtotak be kérést.

A monographia alap ma 5466 ft 24 kr., melyhez kassza még beszámítva a júniusi kamat.

VÁROSI KÖZÜGYEK.

— A júliusi közgyűlés sorrendje. —

Az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1888. évi július hó 11-ik napján délután 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésre kiadott ügydara-boknak sorrendje a következő:

1. Polgármester havi jelentése.
2. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium intézképe a szentháromság szobor és a temető kényelme fenntartási, a Bonnaz Sándor és Hertschka Mór-féle ösztöndíjalapok 1887. évi kezeléséről szóló számadások felülvizsgálata tárgyában.
3. A polgármester előterjesztése a leg több adót fizetők 1889. évre érvényes névjegyzékének összeállítására tárgyában.
4. Ugyanaz az 1889. évi esküdtzéki tagok szolgálati lajstromának összeállítása végett bizottság kiküldetés iránt.
5. Ugyanaz Gaál János elhalálozása folytán üresedésbe jött irodai segédtszti állásnak választás utján való betöltése iránt.

osóba, gyűjtővel láttuk el, a mi épen egy percig tartott, és eldöntük a dolgot egy régi tárnába. Erre aztán a felügyelőt figyelmeztették, hogy ott hálal viz hat be — oda ment, épen a kellő időben, a készülék felrobant és a füst és törmelékkel a felügyelő nem jött többé elő.

— Különös! — mondá Monkon; csak épen most ment be Mr. Hope az aknába, hogy annak régi részét tekintse meg. Nem sajtáságos beszélgetése az a körül-ményeknek? Hogy ha Mr. Hopeval hasonló dolog történne, ugy biztosan hiszem, hogy Mr. Bartley ottaz fontot adna nekéd.

Bartley nem felelt; homlokáról a verejték hullott le az orszára; tökéletes képmása volt a bűnnek és a lelkiismeret furdalásainak.

Monkon Bartleyra nézett és ennek nevében határozott is. Halk macskaléptekkel közeledett Ben Burnleyhez és mondá: Ha valami szerencsétlenség talánna történni a mi azt az embert megakadályozna abban, hogy valaha napvilágra jöjjön, ugy ötszáz fontot kapsz!

— Ot száz font! — kiáltott fel Ben, már azért csak véghez viszem a tréfát! — Igen, de — tévé gondolkozza hozzá, — hiszen már többé nem eresztenek be!

Az ördögi közvetítő maoskaléptelvel Bartleyhez lépett.

— Kérem adja irásban a parancsolatot, hogy ez az ember munkát kaphasson a szónaknakban.

Mégis reabkettett és habozott; végre Bartley kibuzt zsebkönyvére egy lapra a követező sorokat írta:

— Burnley ismét vétessék fel!

Keze rmegett, miattal e sort írta és mikor már kész volt vele, nem tudta magát elhatározni arra, hogy a lapot kitépje. Nyögött, reszkett és szeca halsápadt lett.

— Nem, nem — mondá, — ez egy halálítélet — nem bírom ezt tenni. E közben remegő kezei igrkeztek a jegyzőkönyvet ismét zsebre tenni. De a kiosztott ujjából, Monkon felvette, kitépte a lapot és oda nyujta Burnleynek, daczára a gaz Bartley egy győnge tagadó mozdulatának.

— Takarodj — kiáltott Monkon Burnleynek — takarodj mielőtt Bartley másra határozna el magát. És Burnley átvette a papírosát és távozott.

6. Közömbözés alkonyozásának a rendelkezés megkezdéséig tárgyában országos intézkedés tétele végett a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz felterjesztett felirat pertolára iránt.

7. Az ipariskolai bizottság és a kereskedő iskolai bizottság tagjainak 3 évre való megválasztása.

8. Özv. Gaál Jánosné kérvénye térje volt városi irodai segédtszti elhunytá alkalmából kiutalványozandó halottas ne-gyéd iránt.

9. Özv. Gaál Jánosné kérvények egy és nyugdíj iránt.

10. Vetzl Magdolna kérvénye szülész-női oklevélnék kihirdetése iránt.

11. A tanács jelentése a vásártéri lak-tanyánál felállítandó fedett lovardához szükséges terület átengedése iránt.

12. U. a. Friedmann Lajos által a ká-polnya-utcai laktanya alatt lévő pinczeher-lyiség bérletének meghosszabbítása iránt beadott kérvényre.

13. U. a. a Minorita atyák kérvényére az új templomra beszerzése költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

14. U. a. Zemplényi Sándor kérvényére, melyben a kávéház átalakítási költségeire engedélyezett összegnek az ez évi házbérbe való betudását kéri engedélyeztetni.

15. A tisztí ügyész jelentése Tischler Jakabbal a külhatárbeli utakon teljesítendő munkák iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

16. U. a. a Pellegriani Pasqualeval kö-zvezési és csatornázási munkák iránt köptöt szerződésre vonatkozólag.

17. A tanács jelentése a pálinkamé-reési jog házilagok kezelésének folyta-tása iránt.

18. U. a. a bor és sörméresi jognak házilagok kezelés alá vétele tárgyában.

19. U. a. a vaspályához vezető gya-logut kiépítése ügyében.

20. U. a. Neumann Testvérek kérvé-nyére, a gyárunkban eszközölt hordó

21. A gazdaságiszk jelentése a földék bérbeadása iránt tartott árverések iránt

22. U. a. az a tífosi szállítási iránt tar-tott árlejtés eredményéről.

Arad, 1888. évi július hó 3-án.

Kiadta: Insttitúció Kálmán, főjegyző.

Külföld.

Franciaországi állapotok. A cha-rente megyei szilkebb választásnál Gellibert bonapartista győzött az opportunista Weiller felett, míg Derouléde, bár a boulangéristák előbb hivatalosan visszavonták jelöltsé-gét, de utóbb még is erő-sen agitáltak jelöltjük mellett, félannyi szava-zatot kapott, mint az első, két héttel előbb történt szavazásnál. A Deroulédétől elpártoltak kétharmada Gelliberthez, egy-harmada Weillerhez csatlakozott, ugy, hogy a bonapartista és föterületen, a konser-vatívek 37,514 szavazata ellenében, az op-portunisták 26,934 szavazatot tudtak össze-toborzani.

Loiret-megyében a va-sárnap történt választás eldöntetlenül ma-radt. A köztársasági, vagyis a radikális és opportunista pártok versenyege követ-keztében, aránylag a konzervatívek hiva-talos jelöltje, Dumas kapott a legtöbb szá-vazatot, de csak azért, mert a jobboldali pártok volt annyi erőtelység, hogy szá-vazataikat nem fogásolták el. Kezdet-ben ugyanis Dumas mellett még du Ba-rail gróf nyilt bonapartista, Viktor herczeg képviselője is jelöltül lépett fel, de később visszalépett. A köztársasági pártok azonban a jó példát nem követték. Most szűkebb választásra kerül a sor s így a huzakod-asra és versenyésre újabb alkalom ki-nálkódik a radikálisok és opportunisták között, mely egyenletessé újabb választ kapott a költségvetési bizottság tisztségének eredménye által. A köztársasági pártok szerencsésére a royalisták, imperialisták és boulangéristák között a huzavona nem ke-vésbé éles jellegű oltott.

Floquet e miniszterelnök, mint a demonstráció nagymestere, az állapotok ezen árnyait ünnepélyességek által akarja betakarítani. A köztársasági elnök és a mi-niszterek utazásán kívül, a minisztertanács határozata szerint, július 14-én a bastille ostromának emlék, apján, a kiállítási gép-csarnok óriási vasszerkezete alatt, monstre-bankett lesz, a melyre a szenátorok és képviselőkön kívül 3300 kerületi város maire-jeit hívta meg Floquet miniszterelnök, hogy országos tüntetéssé tegye azt a kö-ztársaság mellett.

A lázító francia tisztek esetéről teg-napi távirataink már tudósítottak. Az esetet a "Nord", Allg. Zig." így írja le: Grave-lotte-ból francia hársztről el-közvetített határsztrét jelentenek. A párisi helyőrség kettőtis tizez ugyanis június 15-én délután Villers au Goyis mellett átlopott a német határon, magukhoz hivatták a közel mezőn munkálkodó négy rezonvillei-lakost és meinkutána azoktól a közlelkező helység-ek velei és az itteni viszonyok felől tudak-gozdottak volna, a lakosokhoz követezőleg szólottak: "Ti 1871 óta nagyon sokat szen-vedtek a német kormányzat nyomása alatt. De ez már nem fog soká tartani, mert nek-sokára jövünk, hogy visszahidítsuk Elzasz-Lotharingát."

Waldersse marad. Uj helyügyminiszter-Berlinből jelentik: Nagy meglepetést okoz-tott itt Herfurth államtitkárhelyettes-nek helyügyminiszterré történt kinevezetése, a melyet a "Reichsanzeiger" tesz közzé. Herfurth eddig kivált köz-igazgatási ténem működött, a nélkül, hogy politikailag bármily figyelemreméltó partszi-vezetést is mutatott volna.

Waldersse Athelyzetése el-marad, mert Oroska kijelentette, hogy ez esetben kénytelen volna maga is beadni lemondását.

II. Vilmos császár és az angolok. Ber-lini nemzeti liberális körökben egész hatá-rozottsággal beszélők, hogy Vilmos császár a német birodalmi gyűléshez intézett trónbeszéd megszűnésére igen jelenté-keny befolyást gyakorolt. A császár különösen két irányban ár-ványesítette a karátát s erre vezethető vissza az az ünnepe s hang, melyvel a trónbe-széd Ausztria-Magyaror-szágról amlakozott meg és az a feltűnő tény, hogy a trónbeszédben Angliá-ról egy szóval sem tétetett említés. A velszi hercege is hiába igyekezett rábírni a császárt bizonyos engedelményekre. "Elmúlt az az idő", írja egy nemzeti liberális újság, "mikor Londonban a fried-riehakroni kastélyi angol gyarmatnak tekinthették. Ha Frigyes császár-nak a rezonásé kérdéseire vonatkozó feljegyzéseit, melyek Angliába kerültek, nyil-vánosságára hoznák, azt már nem csakán az az nékél, nem részről. Vilmos császár már mint trónörökös rendkívül nagy önállósággal és erővel járt el katonai és egyéb dolgokban is, valószínű tehát, hogy ez az erélye, angoloknál is a szembenis érvényesülni fog." — A "Berliner Tagblatt" jelenti Londonból, hogy ott Bismarck Herbert gróf látogatását várják, mely állítólag össze fog Wintterfeld tá-bornokspecziális küld-e-tésével, ki nemcsak a császár trónra lépését jelentette be, hanem állítólag bizalmas küldetésben is járt el Viktoria király-nál.

HIREK.

Arad és vidéke.

— Adóköznyelme. Az 1888-dik évre kivetett adók előirva lévén, az adók. telesek felhivatnak a városi tanács által, hogy adókönyveiknek előírás, illetve az esetenként előírt adók összeállítására végett augusztus hó 15-ig az adóügyi osztálynál különbeni bírság terhe mellett mutassák be.

— Az első magyar általános bizottsító társaság igazgatósága bold. Kirják György aradi titkár elhunytá főlgynt következőképeu intézkedett: Az aradi főfőnykönség vezető-sével Lendvai Sándor ur ed-digitikár és ennek helyettesi-tével Dániel Endre pént-zárnok ur bizotot meg, kik egyitt-tá jonyeznek, ezek egyikének távollétében pedig Zádor Bertalan főkönyveselő ur jegyzend, mint csejegyező helyettes. A társaság igazgatósága illykép a legméltóbban töltötte be bold. Kirják György helyét Lendvai Sándorral, ki már közel tíz éve buzgó tisztviselője a társaságnak s a társá-dalmi életben is kiváló állást foglal el, mert élénk részt vesz annak minden jóra és szépre irányított mozgalmában. Az első megegyezési bizottsító társaság leg-kezei az ő kinevezése által ismét a leg-jobb kezekbe vannak letéve. A legőszinté-ben gratulálhatunk Dániel Endre elő-menetelenek is, a ki hasonlóképp igen ked-velt tagja az aradi társaságnak.

Legújabb posta.

— Uralkodók találkozása Oroszlapok-közi Vjedomosti kétségkét fejezik ki ama-német jelentések felett, hogy a császárok találkozása meg fog történni; de óhajtják, hogy megtörténjék. A Grasdán hit-szi, hogy létre jön a császárok találkozása.

Londonból írják, hogy mielőtt Vil-mos császár elmenne a czár látogató-sára, ott azt várják, hogy bár az utazás-nak nem lesz politikai célja, megelőzőleg jó viszonyt hoznak létre Oroszország és Ausztria-Magyarország között, mely kölcsön-ös szolgálatkészségben állani: meg-hagyja Ausztria-Magyarországnak befolyá-sát Szerbiában, viszont biztosítja Orosz-orzságnak a befolyást Bulgáriában (?) s egyuttal elégtételre nyujt módot Orosz-orzság számára.

Natalia királyné nem válik. Bécsi diplomáciai körök hírt kaptak, hogy Na-talia királyné Wiesbadenből követ-kező táviratot küldte a belgrádi metropo-litának: A király azt írja nekem, hogy a válás iránt óhajt fejéje ki. Sem a kánoni, sem a polgári jog nem engedi meg a vá-lást kielégítő ok nélkül. Mivel viszonyunk-ban nem tudok ilyen okot, részemről soha sem fogok beleegyezni. Bizom Isten igaz-ságosságában. Natalia.

Táviratok.

— A francia kamarából. —

Páris, jul. 3. [Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.] A kamarában Flo u-r-ens a Carcanonai ügyben interpellált. A kormányelnök válasza után, ki védte a megyefőnök eljárását, s kijelenté, hogy a kormány csak a republikánusokra akar támaszkodni, a kamara 326 szavazattal 172 ellenében bizalmat szavazott a kor-mánynak.

— Színházgés. —

Bordeaux, jul. 3. (Az "Aradi Köz-löny" eredeti távirata.) A Theatre Bouffes Bordelais leégett. Emberélet nem esett ál-doztatul. A kár körülbelül egy millió.

ARADI KÖZLÖNY

Elfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	6 " — "
Negyed évre	3 " — "
Egy hóra	1 " — "

Vidékre szélküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 " — "
Negyed évre	3 " 50 "
Egy hóra	1 " — "

Felkérjük lapunk szon előfizetőit, kiknek előfizetése június 15-ig véget n le-járt, hogy az előfizetést a mielőbb meg tenni szí-veskedjenek a helyes lap szét-küldésében fennakadós álljon be.

Az "Aradi Közlöny" kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Julius 4. Szerda. Romai katolikus naptár: Ulrik pk. Prot. naptár: Ulrik Görög orosz nap-tár: (június 22.) Ószék vt. Nap két óra 8 perc-ig, nyugozás 8 órákor.

Julius 5. A lyoneum tanári karának — Mál-ler Károly dr. ellentájtóperének tárgyalása az aradi kir. törvényszékénél.

Julius 9. Arad megye közgyűlése délelőtt 9 órákor.

Julius 14. Az aradi dalegylet sárthörű dal-és táncszertéle.

— A Kölcsey könyvtár" kedden és szombaton délután 3-4 és pénteken délelőtt 11-12 óra közt használható.

HIREK.

Arad és vidéke.

— Adóköznyelme. Az 1888-dik évre kivetett adók előirva lévén, az adók. telesek felhivatnak a városi tanács által, hogy adókönyveiknek előírás, illetve az esetenként előírt adók összeállítására végett augusztus hó 15-ig az adóügyi osztálynál különbeni bírság terhe mellett mutassák be.

— Az első magyar általános bizottsító társaság igazgatósága bold. Kirják György aradi titkár elhunytá főlgynt következőképeu intézkedett: Az aradi főfőnykönség vezető-sével Lendvai Sándor ur ed-digitikár és ennek helyettesi-tével Dániel Endre pént-zárnok ur bizotot meg, kik egyitt-tá jonyeznek, ezek egyikének távollétében pedig Zádor Bertalan főkönyveselő ur jegyzend, mint csejegyező helyettes. A társaság igazgatósága illykép a legméltóbban töltötte be bold. Kirják György helyét Lendvai Sándorral, ki már közel tíz éve buzgó tisztviselője a társaságnak s a társá-dalmi életben is kiváló állást foglal el, mert élénk részt vesz annak minden jóra és szépre irányított mozgalmában. Az első megegyezési bizottsító társaság leg-kezei az ő kinevezése által ismét a leg-jobb kezekbe vannak letéve. A legőszinté-ben gratulálhatunk Dániel Endre elő-menetelenek is, a ki hasonlóképp igen ked-velt tagja az aradi társaságnak.

— A "Kölcsey-Egyesület" könyvtára folyó hó 6-án és 7-én pénteken és szomba-ton zárva van, miután a könyvtárnok az orsz. közpiskolai tanáregyesület közgyűlésére Budapestre utazott; a jövő héttől kezdve azonban a hivatalos órák július és augusztus hóban is pontosan megtartatnak. A t-elen órák.

— Az elektarok és előlegezési egylet mint szövetezet f. hó 1-én tartotta az évi közgyűlést és háromszáz egytíz tagjelenlétében. A közgyűlés előfőnykönségét vezérelték Irják lapunknak Elekről: Elnök Seyfried Ernő dr. megemlékezésén az elhalt Bayer Károly plébános és egyleti vezérigazgatóról szíves beszédben méltatta az egylet érdekében kifejtett fáradságát. Beszámolt a körülbelül a következőket mondta: Egyelőreknél, mely bölös korát éli meg, hogy nemes ember-baráti feladatainak teljesítésében megfelele-hesen a hozzáköltt reményeknek, szűkege-ven még erőre, hogy kellően megismosodjék, — a bölös korát éli egyletnek nyersség helyett már is vesztésege, már is gyásza van. Gváza, vesztésege, mert azok közül, kik neki életet adtak hiányzik ma épen az, ki törhetetlen erővel nem jéden vissza a nehézségektől kimondotta első sor-ban a "Jegye" szót, — maga körül csoportosítva egyletünk ma is főfőnykönséit kiveta velük, hogy egyletünk megszólalt. S ez alapítói, ez erős oglyon néhai fötisztelendő Bayer Károly egyletünk feledhetlen vezérigazgatójának kellett megis legelső sorban kidölni. — Nem akarom az ő érdemeit esetelni, ismeri azt egyletünk minden tagja, mert ismerik kell, elváthatatlanok azok egyletünk életétől, történetétől, mint elvál-hatatlan a gyermeki szeretet a sirba kísért szülő emlékezetétől. Ez alkalommal csak az önk érzelmeit akarom egybegyűjteni, hogy azoknak melegséppel áraszam önkét. — én egy könyvespelt árasam önkét. — hogy megöntözve velük a reá boruló hantokat, ne legyenek azok virágtalanok! — Indítvá-nyára az egylet vezérigazgatója emlékeztet-jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta. Ez-után olvasott fel az igazgató tanács által elő-terjesztett javaslat, mely szerint az egylet részvenytársaságá alakuljon, jövő évtől kezdve az alakban folytassa működését. Ezen javaslat igen éles és elkezeredő vi-tál idáct elő. Erling és Lendárd, a ki általában minden közérdeklő ügyet saját szempontjából felfogva, mindentűt és min-denben ellenállás ghangulatot teremtteni törekszik, a javaslat ellen érvel, kimu-tatni igyekezik, hogy ezen javaslatban is azt látja, miszerint itt is mint az iskolai, — mint pedig egyéb községi ügyekben egyes családoknak fondorko-dása működik, erős szavakkal megtámadja az igazgató tanácsot, hogy általában ilyen indítványval felolpni merészel a javaslat elfogadását ellenzi. Ifj. Wittman n János országgyűlési képviselő határozott szá-vakkal utasítja vissza Erling gyanúsításait, szépen átgondolt beszéddel védi az igazgató-tanács javaslatát, s azt elfogadásra ajánlja. Walthier György, Hir m n József és Erling a d t György egyleti tagok szintén Erling ellen foglalnak állást. Ezekre Erling replikázta erős, sőt illetlen kifaka-dásokra ragadtatva magát, ugy, hogy e miatt első alkalommal többször rendre utasít-sított, sőt tőle a szót is megvonni kény-telen volt. Végre az összes jelenlevők, Erling kivételével az igazgatótanács javaslatát elfogadták. A tisztújítás megíjéttven, meg-választott elnöknek: Seyfried Ernő dr. alelnöknek: Walthier Márton, vezérigazgatóknak: Ifj. Wittman n János országgyűlési képviselő, igazgatótanácsági tagoknak: A ment György, id. Wittm-an n Janos, Klein György, ifj. Sziniger Márton, Striffler Mihály és Mál-ler György.

— Arlejtés a városnál. Tegnap déli előtt arlejtés tartott a gazdasági széknel nagylegelőbeli 38 hold bérbeadására vonatkozólag. A legutóbbi 10 frt 30 krajnár volt a k a s G y u l a közösen.

— Phylloxera kongresszus. A pécsi ipartörvény-kidallítás rendező bizottsága átiratot küldött Arad város tanácsához, melyben meghívja a szőlőbirtokosokat augusztus 15-én egy a phylloxera elterjedésének megállítására ügyében tartandó kongresszusra; mindazon vidékek szőlőbirtokosai is meghívottak, a hol eddig a phylloxera fellépett. Ez a kongresszus lesz hivatalra arra, hogy a birtokosság érdekében a kormánytól is megtegye a szükséges lépéseket.

— Véres veredések. Azim alatt tegnap számunkban említett hírtök az az egészít-heljük ki, hogy az esetről a sérült mindez ideig panaszt nem emelt. T. polgármestert azon éjjel többen alaposan illuminált állapotban látták s a Tóth-féle vendéglőben is többször kötekedést kezdett. Valószínűnek látszik tehát, hogy a katonapékbe is ö kötétt bele; ez annál is inkább feltehető, mert ha nem érezné magát hibásnak, bizonyára panaszt tett volna.

— Nem akad vállalkozó. A Buzsáknak felállítandó pálinkamérésére a rendkívül lenézeltetett kémcső mellett sem akad vállalkozó. A határidő az ajánlatok beadására tegnap lejárt, de senki sem pályázik! Így most már nem marad egyéb hátra, mint a mit már előbb is az árlejtés siker-telenségére határoztak, hogy t. i. a város maga állít fel egy bódét és maga fogja árulni a pálinkát, hogy az erős konkurrenzát kifogjon.

— Apróságok. Az igazi szerelem. Feleség a kirakat előtt: Látod milyen fényesem, itt annyi szép tárgy van, melylyel megjelhetnél kedves kisfeleséged. De te érzéketlen maradás és nem látsz semmit! Férfj: Ebből láthatod, mennyire szeretlek. Az igazi szerelem mindig vak. — Bátor ember. H. urat a kinek a képzeltet legvékonyabb lábát vannak, e napokban így szólítja meg egy barátja: — Tudod-e, hogy te vagy a világ legbátrabb, legvakmerőbb embere? — Miért? — Mert a saját lábaidon mersz állani.

— Hitelesítőketek Apateleken. Apateleken Solyom Lajos odaváló birtokos buzgó fáradozásának sikertelne-megyei központi hitelesítőketek által kidolgozott tervezet alapján hitelesítőketeket létesíteni. A szövetkezet vasárnap meg tartotta alakuló gyűlését is, mely alkalommal megalkották az igazgatóság is. Megválasztották igazgatóknak Solyom Lajos, Horváth Gyula, Löwy Márkus, Bedő Péter és Tatar Mihály; felügyelő bizottsági tagoknak: Mezős Béla, Marosán Péter és Szekendy Pál.

— Tolvajlás Apátiban. Apátiról írják lapunknak, hogy mult hó 28-án Bogye Mikula ottani leggazdagabb parasztnak kamrájából, a hol pénzt tartani szokta, 1323 frt 17 krajnár ellopott. A gyuanu hat vándorko-fára irányul, kik turvászálási kifogással keresték fel Bogye házat. — Ugyanezzel a Bogye Mikulával történt néhány év előtt, hogy élére rakott bankjegyeiben az egerek nagy pusztítást tettek.

— Szerencsétlenség történt hétfőn délután a Szóhonyi gőzmalomban. Budai Péter nevű 28 éves munkás vigyázatlanságból belépett a malomkerékbe. de a szerencsétlenség mellett szerencsés volt, hogy azonnal kikapta a lábát, de jobb láb fején így is jelentékeny sérüléseket szenvedett. A sarkát elszakította a kerék. Beszállították a megyei kórházba.

HAZÁNK és a FŐVÁROS.

A budapesti hengermalom égése. A főváros legnagyobb ipartelepe: a hengermalom hétfőn éjjel leégett. A fővárosi lapok szerint, a pusztítás képe valójában éjjelkor tűnt elő. Ehez fogható még aligha látott a főváros. A legutóbbi évtizedek nagy tűzei mind eltörtölnek e katasztrófa borzalmas részletei mellett. Minden képeletet felülmúl az a látomány, a melyet a pusztító tűz nyújtott. Egy órai és után teljes erővel tört ki a füst és láng s egyaránt ontotta a pernyét a földet és a két emeleti traktus. Éjjel után már hatalmas füstök buoltak alá, melyeket a szélvihar messze elhordott a környékben. Pokoli tűz játék volt ez. A tűzeső közepette olykor olykor kirovó két és lilaszín csillagok szállottak a magasba, a miből következtetni lehetett, hogy az égő anyag között korpanás is kell lennie. Az oltás első perceiben szerencsétlenül jártak: Boros Resző önkéntes tűzoltó, kinek fejére egy lámpa esett, Német István önkéntes tűzoltó, ki az első emeletről leesett, miután két kezét elégette; Zupcsák Lajos tűzoltónak egy lezuhlott ablak mindkét kezén az ereit elvágta; Tóth István Molnár-baka fején szenvedett sérülést. Egy ismeretlen tűzoltó pedig — mint a vessz stin helyén beesték — a lángok között csúszva, szén négett. A hengermalom, melynek igazgatója jelenleg Burghardt Konrad, most harmadszor égett le. Először 1849-ben, később az ötvenes években az épületben, szerkezetekben és terményekben esett kárt illetőleg különbözők az állítások. 500,000—700,000 forint körül lehet a kár, melynek jó része fedezve van a biztosítás által.

— A fumei csápa, a rendes nyári vendég felől az újságok azt a kedvezőtlen hírt terjesztették el, hogy voltaképp nem létezik s a természetstóriában csak a tengeri kigyó és az uborka mellett van helye. Valóban nem tudni honnan származhatott az az egészen alaptalan hit, hogy a Quarneróban csápa soha sincs, holott régi tapasztalás bizonyítja, hogy a ragadozó halóriás a partok közé szorított tengerekbe jár ivni. Mint Fiumé ből írják pén-teken togtak a lovrának vizekben egy m á s f é l m é t e r h o s s z u h a r m hatalmas fogsórral dicsekvő csápa p á t s b e i s z a l l i t o t t á k F i u m é b e. Képzelték, hogy az abbaziai tengri fűdő vendégeinek egyelőre elment a kedve a hús habokban való ringatózástól, mert a csápa leginkább a parthoz közel eső sekély helyeket keresi föl, ikráját lerakni. A voloskai parthozóság ki is adta a rendeltetést az abbaziai fűdőigazgatóságnak, hogy a szabadúszó számára fontartott helyet erős vas hálózattal vétesse körül. Az igazgatóság rögön elkészítette az emberevő szörnyeteg ellen védő hálót s az abbaziai vendégek most már ismét minden aggodalom nélkül fűdőhetnek és uszálhatnak.

— Rövid hírek. Gyilkosságok. A k i s é r l e t t ö r t é n t G y ő r - S z a b o d t h e g y e n. Nagy János birtokos és városi képviselőt éjjel ágyában megtámadta egy elbocsátott eszelője. De a megtámadottnak sikerült keze közlő kiszabadulni s másnap a támadót elő fogták. — O r o s h á z a n a m u l t h ó 25-én öt házat hamvasztott el a tűz. — G a l g o z o n a s ö r g y á r i g a z g a t ó j á n k vendégei a napokban ebéd után a gomba-mérgezés tüneteit mutattok, de szerencsére sikerült őket megmenteni. — Z a l a E g e r s e g e n a m u l t h ó 28-án egy 108 éves kisasszony halt meg. — Ö s ö d ö n J o r d á n A n t a l m o l n á r h é t é v e s f i a t a szárazmalom keréke összeesett. — B u l y o n a m u l t h ó 29-én Sipos ref. tanító a vállán agyonosapta. — M e z ő - B e r é n y b e n m u l t h ó 28-án a villám beütött Kovács Pál istállójába s azt elhamvasztotta.

NAGYVILÁG.

— Az udvar Gasteinban. Ő felségeik és Mária Valéria főhercegnő hétfőn délután 3 óra 45 perczkor Gasteinba érkeztek. A Straubinger-téren összegyűlt fűdő közönség ő felségeit, ki P a a r gróf főhadsegédével a Straubinger szállóba hajtatott, lelkesülten üdvözölte; a fűdő zenekara a néphimnuszot játszotta. A király fogadására a helytartó, a polgármester, a papság, a városi képviselőtestület, a fűdőbizottság, valamint az ott idező előkelőségek jelentek meg, kiket ő felsége majdnem kivétel nélkül megdölgőztetett. A király né és V a l é r i a főhercegnő a Heleneburg villába szálltak. A város díszesen van fellebögözve. Bejáratánál díszkaput emeltek.

— Kolera Nápolyban. Triesztből távirják hétfői kelettel: Miután Nápolyban kitört a kolera, a kereskedelemügyi miniszter szigorú rendeletet bocsátott ki, mely szerint Nápolyból érkező minden szállítmány és utas orvosilag megvizsgálandó. Nápolyból ide érkezett jelentések szerint ott hétfőn h u s z o n n y o l e z k o l e r a - e s e t f o r d u l t e l ő.

— Hogy lett Bismarck birodalmi kanzellár. Vilmos elhunyt német császár tudvaleg nagyon takarékos volt s a hozzá érkezett levelekre nem választott külön papírosan, hanem megjegyzéseit a levél szélére írva, visszatette azt a borítékába s a saját címét kihúzva, fölőle írta az új címet. Ezt a szokást az agg császár még fontos állami ügyekben tett intézkedéseimél meg hagyta el. Mikor Bismarck az uralkodónak császárság proklamálása után egy iratsomót küldött ily felirattal: „a szövetségi kanzellártól,“ a császár a borítékot kitörölte a „szövetségi“ szót s helyére írta, hogy „birodalmi.“ Ez volt tulajdonképen Bismarcknak birodalmi kanzellárrá való kinevezése.

— I. Napoleon ruha-számlája. Germain Bapst levéltári kutatásai közben a minap különféle udvari számlákra akadt I. Napoleon idejéből s megtalálta a többek közt I. Napoleon kalaposának, a híres napoleoni kalap csinálójának, valamint szabójának egy-egy számláját. A kalapos számla 1808. aug. 19-én kelet s így hangzik: Szállítottam ő felsége a császár és király személyes használatára két hódorszy-kalapot, egyenként hatvan frankért. Egy kalapját kijavítottam hat frankért, még egy kalapot javítottam hat frankért. Összeg szárharmincz-két frank. A szabó kontó pedig így hangzik: Le Jeune szabó számlája, lakik a Richelieu-utca 40. alatt. Két vadászruha hatszázhatvan frank, egy gránátos ruha háromszázötven frank. Két szürke kabát egyenként százhatvan frankjával. Összeg ezerháromszázhatvan frank.

— Rövid hírek. B e s b e n hétfőn reggel megrázó eset történt. Salzer gazdag bányárosnak neje, ki gyermekágyban fekvő, azalatt, míg az ápolónő néhány perczre távozott, lázrohamban kiugrott az ablakon s a kövezeten úgy összetört magát, hogy két órai szenvedés után meghalt. A férj vigasztalhatlan fiatal szép neje ily tragikus sorsa miatt. — A „W i e n e r Z e i t u n g“ közli, hogy a magyarországi illetőségű P o n g r á c z - M e t t e r n i c h Matild grófnő üldözési mániában szenved, s ezért ebreichsdorfi birtokának gondnokaként Hild Hugo ebreichsdorfi közgyűjtő helyettes nevezették ki. — K i l o n o s z á z e s e r f r a n k o s i k a s z t á s n y o m a r a j ö t t e k a k r e m o n i p o s t a h i v a t a l b a n. A sikkasztást egy hivatalnok követte el, a ki egyszersmind az ottani klerikális választószövetkezetnek is elnöke s nagy tekintélynek örvendett a kremonai papság előtt. — L i u d a B e r l i n, a bécsi operának hajdan hírneves táncosnője, utóbb neje, majd öz-

vegye Makart János festőnek, szombaton lépett házasságra S t r a o h w i t z Károly gróffal, az énekes porosz Strachwitz-család sarjával.

Közzgazdaság.

A tej kezelesége. — Kivonat az orsz. tejgazdasági felügyelőség közleményéből. — A tejtermelés üzletszerű kezelése a legutóbbi időkig csak is nagy városok környékére szorítottott s ott is a legkezdteleg-eobb módon folyt, minek természetesen megvoltak a maga okai; noát azonban, midőn jó közlekedési utaink a tejterjesztést nagyban fokozták, a tej különböző feldolgozására szövetkezetek alakultak s annak üzletszerű kezelése előtérbe lép. Hogy mindazonáltal a tejgazdasággal foglalkozók nem mutattak fel valami nagy eredményt, azt abban kell keresnünk, hogy tehenszeinknél jórésben hiányzik a szakértelem: továbbá egyes körülményekre nincsenek valami nagy tekintettel, így pl. a tisztaságra, az istálló berendezésére: sok helyütt meg a lelküimerethény is előfordul a mennyiben beteg tehén tejeit a tiszta, jó tejjel összekeverik. A takarmányozásra a legtöbb helyütt nem tekintnek sulyt, pedig csak egészséges és tiszta takarmányból várhatunk megfelelő tejet. Olyan takarmány, mely a tejnek bizonyos izz kölcsönöz, alkalmazni nem szabad.

Ha tehát termelésrel foglalkozunk, mindenkéltt arra legyünk tekintettel, hogy marhánk egészségesek legyenek s olyan takarmányt kapjanak, mely a tejnek sem különös izz, sem kellemetlen szagot nem kölcsönöz; ezekkel együtt járjon a tisztaság, melynek az istálló környékén kell kezdődni, az istálló helyeiben fokozódni, a fejésnél a tejkézésnél a notovábbat elérni.

Fejés után, a tejkézésre kell nagy gondot fordítani a gazdáknak, mert sok esetben a tisztátalanság, a rozg edények használata az egész tejmennyiséget értékesíthetlenné tesz. De lassuk előbb az alkalmazásban lévő edényeket. Nálunk általában, különben vidéken a faedények vannak elterjedve, minek egyedüli előnye az olcsóság; mi azonban mellőzendő, ha tekintetbe vesszük, hogy a faedények a mossa alkalmazzott vizet, valamint magát a tejet is magukba szívják, mit azután nem lehet eltávolítani, sőt erjedésbe mennek és a tej gyors megalvasást okozok. Sokkal előnyösebb a ciznelt bevonat plédedények, melyeknek csak az szolgát hátrányul, hogy jó hővezető lelvén, a tejkézésre ig. nem alkalmazhat, min azonban egy segíthetünk, hogy az edényeket vesszűből font kosarakba tesszük s így a cizel el van érve. Előnyül hozható fel az is a plédedényeknél, hogy azok szállítás közben elzárhatók s így a tej hamisítása nem fordulhat elő, míg a szokásos kűcső vagy nyílt faküpacban való szállításnál a hamisítás kivül még a tejkiszáradtása is kétséges, a mennyiben könnyen behullhat a por s egyéb gaz. A tejkézésről szólva, megkélly jegyeznünk, hogy azt legezészetűben ruganyos kűcsőkben eszközölhetjük, mi kizárja a tejnek erős felrázását, természetesen kerülendő a görbnyűs ut és szükséges a lassu hajtás. Nagyobbmértvű tejtermelésnél a tejkézésre feltétlenül szükséges egy tejkamarát beállítani. A tejkamara magasan fekvő tiszta helyre kell építeni, távol az istállótól, nagyságát a tej mennyisége szabályozza, de bármily kicsire is szabják, magassága legalább 3 metert elérjen, világos és szellős legyen. Kiváló gondot kell fordítani a kamara talajára, mely vízhatatlan legyen, nehogy a kiömlött tejet magába szívja; leginkább meglel erre a célra a cement burkolat. A talaj lejtősége egy pont felé kívánatos, hogy ott a mosásra alkalmazott víz elvezethető legyen. Tisztántartási szempontból legjobb a kamara talaját, valamint a tejes edényeket forró vízzel, kefével srolni s az edényeket hidegvízzel kiöblögtetve s felfordítva, száradni hagyni. A faedényeket, valamint a horpadt plédedényeket betenkit legalább is egyszer 2—4 százelek ketted szénsavas szódaszívvel kell kimosnunk, hogy a likacsokban és a horpadásokban lerakodott savanyodó tejet eltávolítsuk.

A tejelt megtelt fejedényt az istállón kívül álló gyűjtőedénybe kell vinni, mert meleg tej a beleesett piszok gyorsan feloldja és minden idegen szagot magába vesz. Igen előnyös a kettős szűrő lemezzel ellátott gyűjtőedények. A tejet innen a kamrába szállítjuk, hol, ha az értékesítés nem azonnal történik, azt kell hűteni, nehogy különösen nyáron, savanyodás álljon be. Kis mennyiségű tejnél a hűtés könnyen keresztöl vihető a tejes edényeknek egyszerűen hideg vízbe való állítása által, nagyobb mennyiségű azonban a hűtőkűszűlek vagy szőlőn különbözők, igen jó sikerrel használják a Lawrence és a Köbler-féle hűtők. Az így lehűtött tej 12—18 óran is édesen marad.

A tej főzése két módon eszközölhetik: 1 szór: ha a tejszín mellé felkőver tejet akarunk nyerni, az esetben a tejet lehűtve, 6—8 óráig állni hagyjuk s akkor felkőverjük, a visszamaradt felkőver tejet pedig olcsóbb áron közhatalra bocsátjuk, vagy pedig felkőver sajt készítésére használjuk; 2. ha a tejet teljesen le akarjuk főzni itt két pontot kell figyelembe tartani: a) a tejfűző edényekbe legyelmeglen leszűrt tejet a lehető gyorsasággal 6—70°C-ra hűtünk le; b) a teljes kifűzésre szánt és hűtőbe helyezett tejet minden ráközdőstől lehetőleg óvjuk, mert a tejszín tökéletes kiválását ez nagyban gátolja; ott, hol nincs elegendő víz, lapos edényekben 11—15 C° hőmérséklet tejkamrába helyezzük el a tejet; ha azonban elegendő víz áll rendelkezésünkre, ott takadatok vagy omenttel készített mezenedőket vízzel megtöltve, beállítjuk a tejet; gondoskodunk kell arról, hogy a víz alulról hatoljon fel, míg a felszeleges víz a möghatározott vízmagasságnak megfelelően készített nyíláson kifolyik. A hűtésre alkalmazott víz 8—10 C°-nál magasabb

hőmérséklettel ne legyen, különben a jég alkalmazása elkerülhetetlen. Az így lehűtött tej 24—26 óráig is édesen marad. A főléző tekintettel kell lenni a hőmérsékre is, tapasztalatok szerint legalkalmasabb 8—10 C°-nál azt alkalmazni. A főléződ tejet soha nem szabad megaványodni hagyni, mivel ebben esetben a tejszín nem tudunk izletet, piaczképe vaját előállítani, hanem amint észrevesszük, hogy a tej savanyodásnak kezd indolni, azonnal főlőzzük le; ezen esetben a tej zsirtalmának 78—80% -át nyerjük, ritka esetben 94% -át is, a teljes zsirtalmát soha. A főlézőt tejet sajt készítésére, borjú- és sertéshizalásra ezélszerűen fel lehet használni.

Még esaki a tej romlásáról emlékeztetve meg röviden, azt 3 okra vezethetjük vissza: a) a helytelen és tisztátalan kezelesre; b) a rozg takarmány etetésre; és c) az állatoknál előforduló betegedésekre. Ezekre nagy figyelemmel kell lenni.

Ezrel elmondott a tejkézés szabályait miből önként következik, hogy a tisztaságra és a tej gondos és erőyes lehn-tésére nagy sulyt kell fektetnünk.

A aradi pénztintézetek forgalmi kimutatása.

Forgalmi kimutatás az aradi első takarékpénztárnak 1888. június hóra.

Betételek.	
Alladék mult hóban frt	4069921.61
Betételek e hóban	147866.30
Összesen:	4217507.91
Visszafizetett betételek e hóban frt	237996.41
Alladék e hó végén frt	3979511.50
Leszámitolás.	
Tárcaálladék mult hóban frt	876686.46
Leszámitoltott e hóban	frt 286591.13
Összesen:	1163277.59
Bejárt e hóban	frt 264597.26
Tárcaálladék e hó végén	frt 898680.33
Előlegezés érték papirokra	
Raktárállomány mult hóban	frt 156850.—
Előlegzetett e hóban	frt 30156.—
Összesen:	187006.—
Beváltott e hóban	frt 28536.—
Raktárálladék e hó végén	frt 158470.—
Előlegezés zálogházi tárgyakra.	
Raktárállomány mult hóban frt	90907.—
Előlegzetett e hóban	frt 20797.—
Összesen:	111704.—
Beváltott e hóban	frt 21832.—
Raktárálladék e hó végén	frt 89822.—
Jelzálogos kölcsönök.	
Alladék mult hóban	frt 2132498.13
Uj kölcsönök e hóban	frt 7100.—
Összesen:	2139598.13
Törlesztett e hóban	frt 29810.—
Alladék e hó végén	frt 2109788.13
Pénztári forgalom.	
Pénztárkészlet mult hóban	frt 72573.20
Bevételek e hóban	frt 628466.57
Összesen:	701039.77
Kiadások e hóban	frt 642606.83
Pénztármaradvány e hó végén frt	58432.94
Arad, 1888. június hó 30.	
Az igazgatósg.	
Az aradi kereskedelmi- és iparbank forgalmi kimutatása 1888. június hóra.	
Bevételek:	
Alladék mult hó végén	frt 582313.07
Bevételek e hó végén	frt 170277.69
Összesen:	frt 752590.76
Vissza fizetések mult hó végén	frt 31271.80
Alladék e hó végén	frt 721318.96
Válto-leszámitolás:	
Tárca-álladék mult hó végén frt	293612.41
Leszámitoltott e hó végén	frt 332808.51
Összesen:	frt 626420.92
Visszleszámitoltott e végén frt	158402.92
Tárca-álladék e hó végén	frt 468018.—
Előlegezés folyó számlába n:	
Alladék mult hó végén	frt 283916.50
Előlegezések e hó végén	frt 4500.—
Összesen:	frt 288416.50
Visszafizetett mult hóban	frt 8000.—
Alladék e hó végén	frt 280416.50
Előlegezés érték papirokra.	
Alladék mult hó végén	frt 19044.—
Előlegezések e hó végén	frt 390.—
Összesen:	19434.—
Visszafizetett mult hóban	frt 8000.—
Alladék e hó végén	frt 19434.—
Pénztár-forgalom.	
Alladék mult hó végén	frt 39274.58
Bevétel e hó végén	frt 618904.66
Összesen:	frt 658279.24
Kiadás mult hóban	frt 620623.79
Pénzkészlet e hó végén	frt 52044.45
Arad, 1888. június hó 30-án.	
Az igazgatóság.	
Vegyes közlemények.	
— Sorsolások. A b a z i l i k a s o r s j e g y e k h u z á s a h é t f ő n délután 3 órakor ment végbe, P f e i f f e r Kálmán miniszteri osztálytanácsos, H a n s é l y János számvevőszéki igazgató M á r f f y Albin min. titkár és G a s s n e r kir. közjegyző jelenlétében. A törlesztési huzásban a következő 11 sorozati számot húzták ki, a melyek 1100 nyerészmot képeznek 6 frjtával. A 11 sorozati szám a következő: 192, 2232, 2365, 2934, 3496, 3701, 4275, 4305, 4925, 5419 és 6155. A nyereményhuzásban a főnyeremény esett a sorsz. 1866 nysz. 6 sorajegy. 1000—1000 frtot nyertek: sorsz. 1407 nysz. 77, sorsz. 3694 nysz. 72, sorsz. 6511 nysz. 24 és sorsz. 7889 nysz. 77. 500—500 frtot nyertek: 472—26, 2239—43, 5146—77, 5459—76,	

6199—49, 100—100 forintot nyertek: 979 sorsz. 24 nysz. 2122—27, 2265—33, 2752—8, 3407—97, 3645—54, 40—70—91, 4590—46, 5987—27, 7953—16, 50—50 frtot nyertek: 220—55, 277—8, 421—95, 596—1, 657—60, 765—56, 1121—89, 1129 sorsz. 1238—81, 1273—85, 1638—72, 1878—12, 1121—57, 2181—75, 2239—72, 2374—55, 2746—71, 2966—74, 2974—25, 2979—42, 4052—66, 4251—17, 4268—22, 4413—37, 4681—80, 4824—72, 4981—4, 5191—100, 5205—17, 6280—59, 5215—40, 6392—8, 5411—50, 5501—41, 5871—72, 5953—44, 6181—62, 6231—83, 6282—69, 6390—71, 6432—67, 6676—5, 6735—41, 6844—13, 7152—97, 7154—72, 7281—94, 7426—27, 7471—10, 7848 91, 30—30 forintot nyertek: 741—9, 1028—36, 1073—100, 1319—10, 1392—34, 1474—46, 1809—91, 2219—3, 2286—72, 2328—2, 2545—95, 2742—98, 2857—75, 2897—61, 3075—72, 3594—77, 3692—20, 3781—51, 3903—10, 4107—26, 4331—44, 4507—59, 4511—4, 4586—70, 5202—35, 6242—43, 6499—86, 6519—30, 6526—32, 6781—42, 7072—89, 25—25 frtot nyertek: 29—90, 843—9, 1259—56, 1436—90, 1491—88, 1653—97, 2036—1, 2055—34, 2186—93, 2526—26, 2758—97, 2677—64, 3953—19, 4250—80, 4285—14, 4323—42, 4494—16, 4780—96, 5021—93, 5333—90, 5383—46, 5413—33, 7427—67, 8620—43, 7006—32, 1034—100, 8354—81, 7358—90, 1494—59, 7623—77, 7642—4, 7684—95, 7836—70 és 7953—19.

Az 1854-iki osztrák l a m s o r a j e g y e k h é t f ő i s o r s o l á s n a l, a következő sorozatszámok húzattak ki: 13, 45, 142, 210, 363, 504, 617, 624, 742, 836, 854, 907, 932, 972, 1112, 1812, 1284, 1418, 1150, 1793, 1795, 1799, 1860, 1818, 1865, 1979, 2006, 2057, 2085, 2108, 2153, 2210, 2243, 2291, 2571, 2610, 2659, 2661, 2702, 2767, 2888, 2901, 3046, 3119, 3378, 3468, 3533, 3556, 3684, 3893. A nyerészmotok október 1-én húzzák ki.

A b e c s v á r o s i s o r a j e g y e k h é t f ő i h u z á s n a l a k ö v e t k e z ő 13 sorozatszám húzattak ki: 258, 489, 617, 732, 752, 875, 1417, 1424, 1436, 1783, 2014, 2271, 2319. A főnyeremény 200.000 frtal az 1436. sor. 69. számra, a második nyeremény 20.000 frtal a 752 sorozat 13 számra és az 5000 frtos nyeremény a 489 sorozat 62 számra esett. 1000 frtot nyertek: 258 sor, 42 sz, 1783 sor, 72 sz, 1783 sor, 83 sz, 2014 sor, 50 sz, 2271 sor, 61 sz, sorsjegyek 250 frtot nyertek: 617 sor, 52 sz, 752 sor, 17 sz, 752 sor, 72 sz, 875 sor, 10 sz, 875 sor, 53 sz, 1417 sor, 9 sz, 1417 sor, 13 sz, 1424 sor, 76 sz, 1424 sor, 76 sz, 2171 sor, 68 sz, 2319 sor, 62 sz, 2314 sor, 76 sz, sorsjegyek. A fenti 13 sorozatban foglalt, itt elő nem sorolt többi 1280 sorsjegyet mindegyike 140 frtot nyer. Kizitték 1888. október 1-én 15 százelek nyereményadó levonással. — Legközelebbi húzás 1888. október 1-én.

Szusz-ünet. — (Julius 3.) (B.) Készár nagyban 30.25, kicsinyben 30.75, hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabonabörze. — (Julius 3.)

Sürgős kínálat mellett malmok tartókodó maradtak a forgalom 8000 mm. volt és 5 kral olecsóbb áron adottot el Buza öszre 7.13—7.14, zab öszre 5.31—5.32, buza tavaszra 7.51—7.52, kaposita repez 10.25—10.35, kukorica július—auguszt 6.38—6.40 kukori 1889. évre 5.33—5.34.

IDEGENEK NÉVSORA.

(Julius 3.) Fehérkereszt-szűlő. Darabonos N és neje birt Vinga, Kátcs Pál és neje hadnyg Temesvár, Dr Stoz Ernő és fia Zsombolya, Söringer Angéla kapitány Buttyin, Dusetz Emil utazó Bpest, Helm Adolf utazó Bécs, Bücher Sándor keresk Bpest, Szeready Aladár hivatalnok Kolozsvár, Rihacsott O kereskedő Marosvásárhely, Kampfner Béla kereskedő Temesvár, Schwarz N kereskedő Bosen, Roxinszky Béla és leánya, Szeged.

Náder szálló. Schweighoffer Lajos, vendégős Oroszába, Singer J kereskedő Bécs, Tenner N utazó Bécs, Csiky Dénes ügyvéd Csiky Kálmán birtokos Gy-Szt-Miklós, Hajnok Imréd magtár, Pozsony, Ösv. Buchwald N-né birtokos Dombirton, Urbános-Harvay Agnes birtokos Makó, Glük N béli Ménécs Lerner A utazó Bpest.

Felölés szerkesztő: HINDY ÁRPÁD.

NYILTÉR.)

